

MENARA

YUSUF LIU BAOJUN

劉寶軍

JAM

MALAYSIA

马来西亚钟楼-城市的一个地标

MERCU TANDA BANDAR

Menara Jam Malaysia

馬來西亞鐘樓：城市的一個地標

Mercu Tanda Bandar

YUSUF LIU BAOJUN

劉寶軍

PUSTAKA PERDANA

1014001

CM Diverse

Menara Jam Malaysia: Mercu Tanda Bandar

馬來西亞鐘樓：城市的一個地標

© Yusuf Liu Baojun

Hakcipta terpelihara. Dicitak di Malaysia. Mana-mana bahagian dari buku ini tidak boleh digunakan atau dikeluarkan dalam apa juga bentuk atau cara, atau disimpan di dalam pangkalan data, tanpa kebenaran bertulis terdahulu dari penerbit melainkan untuk kes-kes petikan ringkas untuk dimuatkan di dalam artikel-artikel dan ulasan-ulasan kritikal. Salinan-salinan yang dibuat dari mana-mana bahagian buku ini untuk apa-apa maksud selain dari untuk kegunaan sendiri adalah melanggar undang-undang hak cipta.

Perpustakaan Negara Malaysia

Data Pengkatalogan-dalam-Penerbitan

ISBN: 978-967-16387-4-3

Edisi Pertama: 2021

Diterbitkan oleh:

CM Diverse Sdn. Bhd. (1053626-D)

No. 507, Menara Mutiara Majestic,

No. 15, Jalan Othman,

Section 3, 46000 Petaling Jaya,

Selangor, Malaysia

Dicitak oleh:

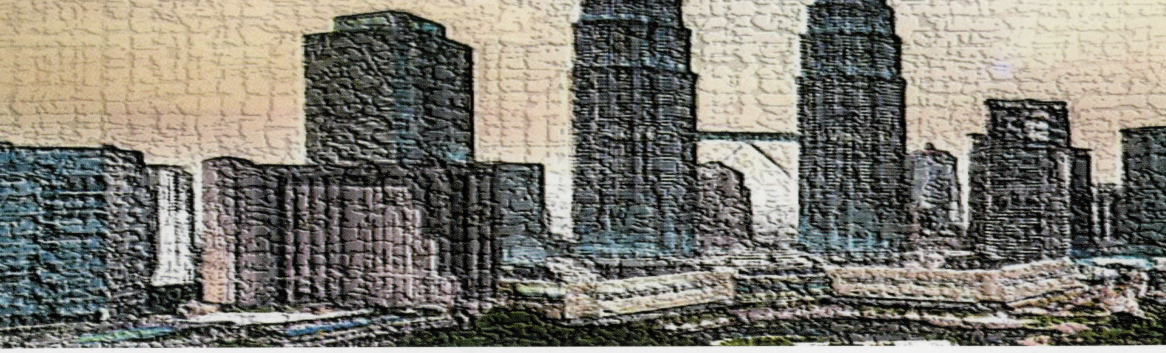
Percetakan Advanco Sdn. Bhd.(45169-K)

23, Jalan Segambut Selatan,

51200 Kuala Lumpur.

**Menara Jam Sungai Petani,
Negeri Kedah**
吉打州双溪大年大鐘樓

KANDUNGAN

目录

KATA SAMBUTAN	xi
KATA PENGANTAR	xiii
前言	xvii

BAB 1: ILMU TENTANG WAKTU: JAM MATAHARI - WAKTU MERIDIAN PERDANA (GREENWICH) - ZON WAKTU - MENARA JAM	1
时间的科学：日晷-子午线(格林威治时间)-世界时区-鐘楼	

- 1.1 Jam Matahari 日晷
- 1.2 Meridian Perdana (Greenwich)
子午线--世界时间中心--格林威治时间
- 1.3 Zon Waktu di Dunia 世界的时区
- 1.4 Menara Jam di Dunia 世界的鐘楼建筑

BAB 2: MENARA JAM DI MALAYSIA	18
马来西亚的鐘楼	

BAB 3: MENARA JAM DI KUALA LUMPUR	26
吉隆坡联邦直辖区的大鐘楼	

- 1. Menara Jam Bangunan Sultan Abdul Samad 苏丹阿布都沙曼大鐘楼
- 2. Menara Jam Medan Pasar 吉隆坡旧市场广场大鐘楼
- 3. Menara Jam di Jalan Tun Razak 敦拉萨路大鐘楼
- 4. Menara Jam di Taman Tasik Perdana 湖滨公园鐘楼
- 5. Menara Jam di Bandar Tun Hussein Onn 敦胡先翁区鐘楼
- 6. Menara Jam Victoria Institution 维多利亚学院大鐘楼
- 7. Menara Jam SMK Segambut Jaya 泗岩沫再也中学鐘楼
- 8. Menara Jam Persatuan Chinwoo Athletic 雪隆精武体育馆鐘楼
- 9. Menara Jam di Sempadan Daerah Kuala Lumpur 吉隆坡界牌上的钟楼

BAB 4: MENARA JAM DI NEGERI SELANGOR 44

雪兰莪州的大鐘楼

1. Menara Jam MBPJ, Petaling Jaya 八打灵再也市政厅鐘楼
2. Menara Jam di Dataran Shah Alam 莎亚南广场大鐘楼
3. Menara Jam Centre Point, Lebuhraya Bandar Utama 万达广场中心鐘楼
4. Menara Jam PKGR Tanjung Harapan, Port Klang 巴生北港大鐘楼
5. Menara Jam Taman Alam di Kuala Selangor 瓜拉雪兰莪自然公园鐘楼
6. Menara Jam di Kuala Kubu Bharu 新古毛大鐘楼
7. Menara Jam di Kuala Selangor 瓜拉雪兰莪独立鐘楼
8. Menara Jam Masjid Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Shah Alam 莎阿南苏丹沙拉胡汀阿卜杜勒-阿齐兹沙清真寺鐘楼
9. Menara Jam SMK Taman Ehsan di Kepong 甲洞埃桑花园中学鐘楼
10. Menara Jam MBPJ di Lebuhraya Persekutuan, Subang Iaya 梳邦再也联邦大道鐘楼
11. Menara Jam Sin Chew Daily 星洲日报鐘楼
12. Menara Jam Warisan Budi Putra Universiti Putra Malaysia (UPM) 马来西亚博特拉大学鐘楼

BAB 5: MENARA JAM DI NEGERI JOHOR 58

柔佛州的大鐘楼

1. Menara Jam di Batu Pahat 峇株巴轄的鐘楼
2. Menara Jam di Dataran Bandaraya, Johor Bahru 新山市广场的鐘楼
3. Menara Jam di Muar 麻坡的鐘楼
4. Menara Jam di Bangunan Kastam Diraja Muar 麻坡皇家海关的鐘楼
5. Menara Jam Dataran Tanjung Emas di Muar 麻坡丹绒玛斯鐘楼
6. Menara Jam di Dataran Labis 拉美士的鐘楼
7. Menara Jam di Dataran Segamat 昔加末的鐘楼

8. Menara Jam di Kluang 居銮的鐘樓
9. Menara Jam di Kota Tinggi 哥打丁宜的鐘樓
10. Menara Jam di Pontian 笨珍的鐘樓
11. Menara Jam di Dataran Ledang, Tangkak 东甲鐘樓
12. Menara Jam Taman Merdeka di Johor Bahru 新山独立公园鐘樓
13. Menara Jam "Xiyin Lou" di SMJK Seg Hwa 昔加末的昔华中学“惜阴楼”鐘塔
14. Menara Jam Mersing 丰盛港的鐘樓
15. Menara Jam di Eco City, Iskandar Puteri 依斯干达公主区鐘樓
16. Menara Jam Stesen Kereta Api Johor Bahru 新山火车站鐘樓

BAB 6: MENARA JAM DI NEGERI KELANTAN 80
吉兰丹州的大鐘樓

1. Menara Jam di Bulatan Tuan Padang, Kota Bharu 哥打巴鲁大鐘樓
2. Menara Jam Tambatan Diraja 皇家河港鐘樓
3. Menara Jam Masjid Muhammadi 穆罕默德清真寺鐘樓
4. Menara Jam Taman Bendahara di Pengkalan Chepa 本加原公园鐘樓
5. Menara Jam Pasar Besar Siti Khadijah 西蒂哈迪嘉大市场鐘樓

BAB 7: MENARA JAM DI NEGERI KEDAH 88
吉打州的大鐘樓

1. Menara Jam Besar di Alor Setar 亚罗士打大鐘樓
2. Menara Jam Sungai Petani 双溪大年大鐘樓
3. Menara Jam di Taman CHOGLM Park Kuah, Langkawi 浮罗交怡 CHOGLM 公园鐘樓
4. Menara Jam di Bangunan Kastam dan Imigresen, Langkawi 浮罗交怡移民海关大厦鐘樓
5. Menara Jam Merdeka di Baling 华玲独立大鐘樓
6. Menara Jam Merdeka di Kulim 居林独立大鐘樓
7. Menara Jam di Kampus UUM 马来西亚北方大学校园鐘樓
8. Menara Jam di Stesen Kereta Api Alor Setar 亚罗士打火车站鐘樓
9. Menara Jam di Kampus Universiti Utara Malaysia 马来西亚北方大学校园鐘樓

BAB 8: MENARA JAM DI NEGERI MELAKA 112
马六甲州的大鐘樓

1. Menara Jam Merah (Menara Jam Tan Beng Swee) 陈明水大鐘樓
2. Menara Jam di Dataran Ayer Keroh 爱极乐广场鐘樓
3. Menara Jam di Masjid Tanah 雙溪峇路清真寺鐘樓
4. Menara Jam Dewan Hang Tuah 华都亚大楼鐘塔
5. Menara Jam di Riviera Suites Melaka 马六甲河畔酒店鐘樓
6. Menara Jam di Gereja Saint Peter 圣彼得教堂鐘樓

BAB 9: MENARA JAM DI NEGERI SEMBILAN 124
森美兰州的大鐘樓

1. Menara Jam Besar di Dataran Nilai 汝来市鐘楼
2. Menara Jam Kuala Klawang 瓜拉克拉哇的独立鐘楼
3. Menara Jam Port Dickson 波德申县鐘楼
4. Menara jam di Bahau 马口鐘楼
5. Menara Jam di Batu Kikir 峇都基基鐘楼
6. Menara Jam Lavender Height di Senawang 申那旺薰衣草高原鐘楼
7. Menara Jam di Masjid Sri Sendayan 'Taj Mahal' 斯里森达清真寺鐘楼
8. Menara Jam SMK King George V 英皇乔治五世国民中学鐘楼
9. Menara Jam Seremban 森美兰鐘塔

BAB 10: MENARA JAM DI NEGERI PAHANG 137
彭亨州的大鐘楼

1. Menara Jam Fraser's Hill, Bukit Fraser 福隆港鐘楼
2. Menara Jam Tanah Rata 丹那拉打鐘楼
3. Menara Jam di Bangunan Majlis Daerah Bera 百乐县政府机构鐘楼
4. Menara Jam di Kuala Lipis 立卑县鐘楼
5. Menara Jam Colmar Square di Bukit Tinggi 武吉丁宜高原科尔马广场鐘楼
6. Menara Jam di Pekan 皇城北根鐘楼
7. Menara Jam di Pekan Raub 北根劳勿县 鐘楼
8. Menara Jam Matahari Universiti Malaysia Pahang 马来西亚彭亨大学太阳能鐘塔
9. Menara Jam Masjid Negeri Sultan Ahmad 1 Kuantan 關丹蘇丹阿末沙清真寺鐘楼
10. Menara Jam Majlis Perbandaran Kuantan 關丹市政厅鐘楼
11. Menara Jam di Bandar Lama Jerantut 旧连突县鐘楼
12. Menara Jam Cameron Highlands 金马伦高原鐘楼
13. Menara Jam Genting Highlands 云顶高原鐘楼

BAB 11: MENARA JAM DI PULAU PINANG 151
檳城州的大鐘楼

1. Menara Jam Queen Victoria Diamond Jubilee Memorial, 维多利亚女王纪念鐘楼
2. Menara Jam Besar Wisma Kastam 海关大厦鐘楼
3. Menara Jam St. George's Girls School 圣乔治女子学校鐘楼
4. Menara Jam Bukit Jambul Complex 加布山鐘楼
5. Menara Jam di Majlis Perbandaran Seberang Perai (MPSP) Butterworth 北海威中县鐘楼
6. Menara Jam di Sekolah Menengah Jenis Kebangsaan Chung Ling, Kampung Baru 鐘灵独立中学鐘楼
7. Menara Jam Sekolah Menengah Jenis Kebangsaan Jit Sin 日新独立中学鐘楼
8. Menara Jam di Relau Metropolitan Public Gardens 峇六市区公园鐘楼
9. Menara Jam di Ayer Itam Reservoir 亞依淡湖鐘楼
10. Menara Jam Wisma MTT Penang 檳城 MTT 大厦鐘楼

11. Menara Jam Di Bukit Mertajam 大山脚鐘樓

BAB 12: MENARA JAM DI NEGERI PERAK 174
霹靂州的大鐘樓

1. Menara Jam Peringatan Birch, Ipoh 怡保毕治纪念大鐘樓
2. Menara Jam Merdeka di Kampar 金宝独立大鐘樓
3. Menara Jam Dataran Ipoh 怡保市鐘樓
4. Menara Jam Condong di Teluk Intan 安顺斜塔鐘樓
5. Menara Jam di Taiping 太平大鐘樓
6. Menara Jam Taman Tasik Taiping 太平湖鐘樓
7. Menara Jam Parit 巴力独立大鐘樓
8. Menara Jam Besar Parit Buntar 巴里文打鐘樓
9. Menara Jam kolej Melayu Kuala Kangsar 江沙马来亚学院鐘樓
10. Menara Jam Besar Kuala Kangsar 江沙大鐘樓
11. Menara Jam di Bandar Baru Ipoh 怡保新市镇鐘樓
12. Menara Jam Merdeka di Sungai Siput 河丰独立鐘樓
13. Menara Jam di Lumut 红土坎港口鐘樓
14. Menara Jam Baru (New Clock Tower, Pasar Lama) 太平新鐘樓
15. Menara Jam Batu Gajah 华都牙也独立大鐘樓
16. Menara Jam Sekolah Menengah Kebangsaan Anderson Ipoh 怡保安德森中学鐘樓
17. Menara Jam Sungai Kinta 近打河鐘樓

BAB 13: MENARA JAM DI NEGERI PERLIS 208
玻璃市州的大鐘樓

1. Menara Jam Besar di Kangar 玻璃市州的加央鐘樓

BAB 14: MENARA JAM DI NEGERI TERENGGANU 212
丁加奴州的大鐘樓

1. Menara Jam di Kuala Terengganu Waterfront 丁加奴休闲公园河畔鐘樓
2. Menara Jam di Pulau Kapas 棉花岛鐘樓
3. Menara Jam di Pasar Payang 巴央市场独立鐘樓

BAB 15: MENARA JAM DI PUTRAJAYA 216
布城联邦直辖区的大鐘樓

1. Menara Jam di Wisma Putra 布城大厦鐘樓
2. Menara Jam Hotel Pullman 铂尔曼酒店鐘樓

BAB 16: MENARA JAM DI SABAH 219
沙巴州的大鐘樓

1. Menara Jam Atkinson, Kota Kinabalu 亚庇艾金生鐘楼
2. Menara Jam Kudat 古達鐘楼
3. Menara Jam Tuaran 斗亞蘭鐘楼
4. Menara Jam Bulatan Titingan di Tawau 斗湖鐘楼
5. Menara Jam di Penampang 兵南邦县鐘楼
6. Menara Jam di Sandakan 山打根鐘楼
7. Menara Jam Pondok Polis Lahad Datu 拿笃县旁都警亭鐘楼
8. Menara Jam UMS (Universiti Malaysia Sabah) 马来西亚沙巴大学鐘楼
9. Menara Jam Sandakan Jubilee British North Borneo 山打根钟楼
10. Menara Jam Bulatan di Sandakan 山打根环岛鐘楼

BAB 17: MENARA JAM DI SARAWAK 236
 沙撈越州的大鐘楼

1. Menara Jam Bandar Sarikei 泗里街鐘楼
2. Menara Jam di Bintulu 民都鲁大鐘楼
3. Menara Jam di Jeti Kuching 古晋港头鐘楼
4. Menara Jam di Lubok Antu 卢博安图鐘楼
5. Menara Jam di Mahkamah Lama di Kuching 古晋法院大鐘楼
6. Menara Jam di Mukah 沐膠大鐘楼
7. Menara Jam di Bandar Sibul 诗巫鐘楼
8. Menara Jam di Bandar Kapit 加帛鐘楼
9. Menara Jam di Miri Times Square 美里时代广场鐘楼
10. Menara Jam di Bandar Limbang 林梦鐘楼
11. Menara Jam di Peringatan di Jalan Padungan, Kuching 古晋旧鐘楼
12. Menara Jam di Kampung Gedong 甘榜格东鐘楼

BAB 18: MENARA JAM DI WILAYAH PERSEKUTUAN LABUAN 254
 纳閩联邦直辖区的大鐘楼

1. Menara Jam Labuan 纳閩岛的鐘楼

BAB 19: SETEM DAN HELAIAN MINIATUR MENARA JAM MALAYSIA 257
 马来西亚发行的有关鐘楼纪念邮票

1. Menara Jam Malaysia Pada Setem - 2003 马来西亚鐘楼纪念邮票
2. Menara Jam di Setem Malaysia - 2007 马来西亚鐘楼纪念邮票
3. Setem Jepun Menara Jam Bangunan Sultan Abdul Samad 2003 日本纪念邮票
 吉隆坡苏丹阿都沙末大厦鐘楼

BAB 20: MENARA JAM YANG TERKENAL DI DUNIA 261
 世界知名的大鐘楼

1. Big Ben (Menara Elizabeth) London, England 英国伦敦大鐘楼/伊丽莎白塔
2. Menara Jam Peringatan Joseph Chamberlain 英国约瑟夫·张伯伦纪念鐘塔

3. Menara Jam Dewan Bandaraya Philadelphia, Philadelphia, Amerika Syarikat 美国费城市政厅鐘塔
4. Menara Jam Abraj Al-Bait, Mekah, Arab Saudi 沙特阿拉伯麥加皇家飯店鐘塔
5. Menara Jam Bangunan Kastam, China 上海海关大楼鐘塔
6. Menara Jam Gadang Indonesia 印度尼西亚巴东大鐘楼
7. Menara Loceng Tradisional Purba Cina 中国古代传统的鐘楼
8. Menara Loceng Tradisional Purba Jepun 日本古代传统的鐘楼

RUJUKAN 283

参考资料

PENGHARGAAN 285

鸣谢

Kata Sambutan

Karier ini merupakan satu lagi penulisan Yusuf Liu. Buku pertemuan kami "Peribahasa Melayu-Cina" beroleh sambutan baik di kalangan masyarakat Cina-Melayu semacam mendorong usaha melangsungkan buku kedua ini.

Semua pekan jam bandar di dunia ini ada belaka tanda mercu masing-masing: tugu, taman, menara peringatan dan JAM BESAR yang dimenarakan.

Teringat oleh saya bahawa rupa-rupanya di Malaysia *emblem* atau tanda identiti yang paling mudah disukai jam dihargai ialah jam besar setiap pekan.

Selaras dengan petua al-Quran, jenis masa manusia itu kerugian. Lantaran itu manusia mengharakatkan tiap saat, tiap minit, tiap jam, tiap hari, tiap malam, tiap minggu, bulan dan tahun. Habis sesuatu harakat manusia beransur ke alam mati.

Jam sebagai pengharakat masa tidak harus mati. Pakar ilmu falak percaya - bila saat tidak berdetik lagi itulah saatnya kehidupan berdepan Penciptanya secara tuntas.

Tahniah atas usaha murni ini.

Tan Sri Dr. Rais Yatim

11 05, 2021

KATA SAMBUTAN

Karier ini merupakan satu lagi ~~usaha~~ penulisan Dr. Rais Yatim dengan Yusuf Liu. Bulan pertama ~~kanis~~ "Peribahasa Melayu - Cina" yang berjudul sambutan baik di kalangan masyarakat Cina-Melayu ^{semua} mendorong ~~kanis~~ ^{usaha} melancarkan ~~usaha~~ ^{buku} ke dunia ini.

Semua pekan dan bandar di dunia ini ada bahasa tanda merchandising-matraf: tuju, tawar, menar, perindustrian dan JAM BESAR yang di manakal.

Teringat oleh ~~kanis~~ ^{sayg} bahawa rupa-rupanya di Malaysia emblem atau tanda identiti yg paling mudah disukai dan dihafal ialah jam besar setiap pekan.

Selaras dengan petua Al-Quran, demi masa manusia itu kerugian. Lantaran itu manusia mengharakatkan tiap saat, tiap minit, tiap jam, tiap hari, tiap malam, tiap minggu, bulan dan tahun. Habis sebentar harakat manusia berantak ke alam mati.

Jam sebagai pengharakat masa tidak harus mati. Pakar ilmu jalak percaya - bila saat tidak berdetik lagi ~~mati~~ itulah saatnya kehidupan berdepan Penciptanya secara tuntas. ^{Tahniah atas usaha} ^{murah} ^{ani} TSRY.

Pada 11 Mei 2021, Yang Berhormat Tan Sri Rais Yatim telah menulis kata pengantar untuk buku pertama ini iaitu Menara Jam Malaysia. Ini menunjukkan bahawa beliau sangat menyokong tujuan penulisan buku ini untuk mempromosikan industri pelancongan yang berkaitan dengan sejarah dan budaya Malaysia.

2021年5月11號，尊貴的丹斯裡萊雅士專門為此首本關於(馬來西亞的鐘樓)書，親自題詞寫序。表明是為本書的宗旨，來促進馬來西亞歷史文化相關的旅遊業一個獻禮的大力支持。

Kata Pengantar

Buku ini mencatatkan lebih dari 130 menara jam besar yang didirikan di pelbagai bandar kecil dan besar di 13 negeri di Malaysia. Kesemua menara jam ini, sama ada yang usang atau yang baru melambangkan sejarah dan persekitaran sendiri.

Selain menunjukkan waktu, setiap menara jam juga menyaksikan perjalanan sejarah Malaysia yang indah. Menara jam menggambarkan pengaruh mendalam dari sudut budaya kolonial awal, dan juga menyaksikan peristiwa sejarah, tokoh seni bina, seni bina yang berbeza dan latar belakang yang cukup menarik. Tentunya generasi masa depan kita akan dapat mempelajari sejarah dan budaya Malaysia yang kaya melalui menara jam yang dibina dalam jangka masa dan tempoh yang berbeza. Untuk pelancongan, penyelidikan sejarah dan ekonomi, ia sangat bernilai.

Ia juga merupakan pengetahuan terperinci dunia mengenai Malaysia yang indah ini. Menara loceng adalah sejarah, budaya, dan kenangan mendalam!

Semua maklum bahawa menara jam digunakan untuk memaparkan masa. Masa juga adalah ilmu, iaitu ilmu masa yang sederhana dan mendalam. Ia menggambarkan hubungan harian antara bumi dan matahari dengan menyatakan hubungan geografi dengan garis bujur, dimana garis bujur ini menunjukkan zon waktu dunia, dan juga menentukan waktu ketika matahari berada pada waktu tertentu di setiap bumi sama ada di waktu pagi atau petang. Pembinaan menara jam atau model ekspresi waktu yang paling awal adalah Jam matahari yang agak primitif, yang telah lama terkenal. Akan tetapi, masalah utama adalah jam ini dipengaruhi oleh cuaca jika langit mendung dan tiada matahari, maka jam matahari ini tidak akan berfungsi. Setelah berlakunya perkembangan mekanisasi selepas Revolusi Perindustrian Inggeris, pelbagai jenis jam dan jam tangan yang muncul lalu mengubah keadaan ini. Pembinaan menara jam yang meluas juga muncul. Pada masa yang sama, wujud ilmu masa terutama yang berkaitan dengan penentuan zon waktu antarabangsa dari *Greenwich International Standard Time* di London, England pada meridian antarabangsa. Pembangunan menara jam harus mencerminkan penyeragaman waktu dunia.

Buku ini mencatatkan pembinaan menara jam di seluruh Malaysia. Terdapat kira-kira 130 menara jam besar di 13 negeri dan 3 bandar. Tidak kira lama atau moden, setiap menara jam yang terletak di bandar bukan sekadar menunjukkan masa sahaja, tetapi juga menyaksikan sejarah pembangunan negara Malaysia. Menara jam bukan hanya menggambarkan pengaruh mendalam dari budaya kolonial awal dengan jelas, tetapi juga menggambarkan peristiwa sejarah pada masa itu, tokoh seni bina, kepelbagaian seni dalam seni bina dengan latar belakang yang

Buku ini mencatatkan lebih dari 110 Menara Jam yang dibina dalam bandar besar dan kecil di 13 negeri di Malaysia, sama ada kuno atau moden. Menara jam boleh memberitahu masa, ianya juga merupakan saksi perjalanan sejarah Malaysia yang indah. Menara jam menggambarkan pengaruh mendalam dari budaya kolonial awal, dan juga menyaksikan peristiwa sejarah, budaya, dan seni bina yang berbeza. Pendek kata, generasi masa depan kita dapat mempelajari sejarah dan budaya Malaysia yang kaya melalui menara jam yang dibina dalam jangka masa yang berbeza. Dapat menarik pelancongan, penyelidikan sejarah dan ekonomi, ia amat bernilai. Ia juga dapat mencerminkan sejarah mengenai Malaysia yang indah ini kepada dunia. Menara Jam adalah sejarah, budaya dan kenangan!

本书记录了分布在马来西亚13个州的各大小城市的大约110多个大钟楼，无论是古老的还是现代的。

每个钟楼，不仅仅是简单地显示了每天的时间，也都见证了美丽的马来西亚历史的进程。钟楼不仅明显地反映了早期殖民文化的深刻影响，也都见证了当时的一些历史大事。和建筑者的背景，以及每个钟楼显示出的不同的建筑艺术，修建志等。简言之，是我们后代可以通过不同时期修建的钟楼，进而了解马来西亚的历史和丰富的文化。对于旅游业，历史考察和经济，都价值非凡。

也是世界对这个美丽的马来西亚详细认识。一个钟楼，就是一个历史，一个文化，一种深深的回音！

